

Nev'i değiştirerek anonim şirkete dönüşecek adi komandit şirketin vergi kanunları karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-121
Tarih	18.02.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI****Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü**

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.19.02-019.01-121

18/02/2011

Konu : Nev'i değiştiren adi komandit şirketin vergi kanunları karşısındaki durumu.

İlgide kayıtlı dilekçenizin incelenmesinden, nevi değişikliği yapacağınızdan dolayı vergi kimlik numaranızın değişip değişmeyeceği, eski şirkete ait defter ve belgelerinizin kullanılıp kullanılmayacağı, beyannamelerinizi ve formlarınızı nasıl vereceğiniz, internet şifrenizin değişip değişmeyeceği ile tam tasdik sözleşmenizin yeniden yapılıp yapılmayacağı konularında Başkanlığımız görüşünü istediğiniz anlaşılmıştır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun "Verginin Konusunu Teşkil Eden İşlemler" başlıklı 1/1'inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

"Sosyal ve Askeri Amaçlı İstisnalarla Diğer İstisnalar" başlıklı 17/4-c maddesinde;"Gelir Vergisi Kanununun 81'inci maddesinde belirtilen işlemler ve Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemlerinin KDV'den istisna olduğu,

"Beyanname Verme Zamanı" başlıklı 41/1'inci maddesinde ise; mükelleflerin ve vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanların KDV beyannamelerini, vergilendirme dönemini takip eden ayın 24. günü akşamına kadar ilgili vergi dairesine vermekle yükümlü oldukları,

"Verginin Ödenmesi" başlıklı 46/1 maddesinde de; beyanname vermek mecburiyetinde olan mükellefler ile vergi kesmekle sorumlu tutulanların, bir vergilendirme dönemine ait katma değer vergilerini beyanname verecekleri ayın yirmi altıncı günü akşamına kadar ödemeye mecbur oldukları

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, Gelir Vergisi Kanununun 81/3 üncü maddesi çerçevesinde adi komandit şirketin, anonim şirkete devri suretiyle gerçekleşen nev'i değişikliği işlemi, KDV Kanununun 17/4-c maddesi gereğince KDV den müstesnadır.

Öte yandan, nevi değişikliğinin yapıldığı ayın başından nevi değişikliği tarihine kadar gerçekleşen işlemlerin devrolunan adi komandit şirket; nevî değişikliğinin gerçekleştiği tarihten bu tarihin içinde bulunduğu ayın sonuna kadar olan işlemlerin ise devralan anonim şirket tarafından takip eden ayın 24 üncü günü akşamına kadar KDV beyannamesi ile beyan edilmesi, tahakkuk eden vergilerin beyannamenin verildiği ayın 26 ncı günü akşamına kadar ödenmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, devrolunan adi komandit şirket tarafından indirilemediği için sonraki döneme devreden KDV de, devralan anonim şirket tarafından indirim konusu yapılabilecektir.

Ayrıca, Türk Ticaret Kanununun "Nevi Değiştirme" başlıklı 152 nci maddesinde, "Bir ticaret şirketinin nevinin diğer bir ticaret şirketi nevine çevrilmesi kanunda aksine hüküm olmadıkça, yeni nev'e ait kuruluş merasimine tabidir; böylece yeni nev'e çevrilen şirket eskisinin devamıdır." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, devir işlemlerinde külli halefiyet ilkesi uyarınca devralan kurum münfesi kurumun devamı niteliğinde kabul edilmektedir.

Bu itibarla, nevi değiştiren şirket eskisinin devamı niteliğinde olduğundan, bu şirketle yeniden tam tasdik sözleşmesi yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, adi komandit şirketin nev'i değişikliği yapmadan önce YMM ile yapmış olduğu Tam Tasdik Sözleşmesi'nin taraflarca yazılı gerekçe gösterilerek fesih edilmediği sürece geçerli olacağı tabiidir.

DAMGA VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN:

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenlerin olduğu; 22 nci maddesinin (a) bendinde; Maliye Bakanlığınca belirlenen mükellefler, kurum ve kuruluşlar tarafından bir ay içinde düzenlenen kağıtların vergisinin, ertesi ayın yirminci (371 Sıra No.lu VUK Tebliği uyarınca yirmiüçüncü) günü akşamına kadar vergi dairesine bir beyanname ile bildirileceği ve yirmialtıncı günü akşamına kadar ödeneceği; 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında ise 22 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında bulunanların, taraf oldukları işlemlere ilişkin kağıtlara ait verginin beyan ve ödenmesinden sorumlu olduğu, verginin ödenmemesi veya noksan ödenmesi durumunda vergi, ceza ve ferileri, vergi için diğer işlem taraflarına rücu hakkı olmak üzere, bu fıkra da belirtilen kişilerden alınacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 16 ve 43 Seri No.lu Damga Vergisi Genel Tebliğlerinde sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirmek zorunda olan kurum ve kuruluşlar sayılmış, bu kapsamda anonim şirketlerin de zorunlu olarak sürekli mükellefiyet tesis ettirmesi gerektiği hususu belirlenmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, anonim şirketlerin sürekli damga vergisi mükellefiyeti tesis ettirmeleri gerektiği ve Damga Vergisi Kanununun 24 üncü maddesi kapsamında, taraf oldukları işlemlere ilişkin kağıtlara ait verginin beyan ve ödenmesinden sorumlu bulunduğu hususları dikkate alındığında, şirketinizin taraf olduğu kağıtlara ait damga vergisinin, mükellefiyetinizin bulunduğu vergi dairesine ertesi ayın yirmiüçüncü günü akşamına kadar beyan edilip yirmialtıncı günü akşamına kadar ödenmesi gerekmektedir.

GELİR VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 80 inci maddesinde, faaliyetine devam eden ticari bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticarî işletmeye dahil amortismanla tâbi iktisadî kıymetlerle birinci fıkra da yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançların ticari kazanç sayılacağı ve bunlara ticari kazanç hakkındaki hükümlerin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 81 inci maddesinde değer artışı kazancının hesaplanmayacağı ve vergilendirilemeyeceği haller açıklanmış, 98 inci maddesinde de, vergi tevkifatı yapmaya mecbur olanların bir ay içinde yaptıkları ödemeler veya tahakkuk ettirdikleri karlar ve iratlar ile bunlardan tevkif ettikleri vergileri ertesi ayın yirmi üçüncü günü akşamına kadar, ödeme veya tahakkukun yapıldığı yerin bağlı olduğu vergi dairesine bildirmeye mecbur olduğu hüküm altına alınmıştır.

6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 152 nci maddesinde, "Bir ticaret şirketinin nevinin diğer bir ticaret şirketi nevine çevrilmesi kanunda aksine hüküm olmadıkça, yeni nev'e ait kuruluş merasimine tabidir; Böylece yeni nev'e çevrilen şirket eskisinin devamıdır." hükmüne yer verilmiş aynı Kanunun 301 inci maddesinde ise, "Şirket ticaret siciline tescil ile hükmi şahsiyet kazanır." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümler uyarınca, şirketinizin, Gelir Vergisi Kanunu'nun 81 inci maddesinin 3 üncü bendi uyarınca, bilançosunun aktif ve pasifiyle bütün halinde anonim şirkete dönüşmesi, anonim şirketin bilançosuna aynen geçirilmesi ve adi komandit şirketin ortaklarının anonim şirketten dönüşüm bilançosuna göre hesaplanan öz sermaye tutarında ortaklık payı alması (anonim şirketteki ortaklık paylarını gösteren hisse senetlerinin nama yazılı olması şarttır) durumunda bu dönüşüm nedeniyle değer artışı kazancı hesaplanmayacak ve vergileme yapılmayacaktır. Ancak, bu şartlar dahilinde gerçekleşmeyen dönüşüm işlemi sonucunda oluşacak değer artışı kazancının vergilendirilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, Ticaret Bakanlığı'nın 1980/5 sayılı Sirkülerindeki prosedüre uyulmak suretiyle adi komandit şirketinizin sermaye şirketine dönüşmesinde dönüşüm kararının alındığı tarih ile anonim şirketin hukuken tekemmül ettiği tarih (dönüşüm kararının Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edildiği tarih) arasında zorunlu olarak geçen süredeki faaliyet neticesinde doğan ticari kazanç adi komandit şirkete ait olacaktır. Ayrıca, dönüşüme ilişkin kararın Ticaret Sicil Gazetesi'nde ilan edildiği tarihe kadar verilecek muhtasar beyannamelerin adi komandit şirkettarafından verilmesi gerekmekte olup, dönüşüm kararının ilan tarihi itibariyle verilecek muhtasar beyannamelerin ise anonim şirket tarafından verilmesi gerekmektedir.

VERGİ USUL KANUNU AÇISINDAN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 161 inci maddesinde işi bırakma, vergiye tabi olmayı gerektiren muamelelerin tamamen durdurulması ve sona ermesi şeklinde tanımlanmıştır.

Bu hükme göre, bir şahıs işletmesinin aktif ve pasifiyle bir anonim şirkete devredilmesi durumunda şahsi sorumluluk altında yürütülen faaliyet son bulacağından şahıs işletmesi açısından işi bırakma olarak kabul edilmesi gerekmektedir.

240 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, mükelleflerce halen kullanılmakta olan ve Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre düzenlenmesi ve kullanılması zorunlu belgeler üzerinde yer alan eski sicil numaraları, okunaklı bir şekilde çizilerek bu belgeler; yeni vergi numarası elle yazılmak veya kaşeyle ya da bilgisayarla basılmak suretiyle kullanılmaya devam edileceği açıklanmıştır.

Buna göre, adi komandit şirketin tüm aktif ve pasifiyle anonim şirkete devredilmesi durumunda devir olan şirketiniz adına basılı bulunan belgelerin en son kullanılanlar ile kullanılmayanlarının bağlı bulunduğunuz vergi dairesi müdürlüğünce bir tutanakla tespit edilmesi ve kullanılmamış olan belgelerde yer alan eski bilgilerin okunaklı bir şekilde üstü çizilerek doğrusunun yazılması ve bu belgelerin üzerine anonim şirkete ait tüm bilgileri içeren kaşenin basılması suretiyle mevcut belgeler tükeninceye kadar

kullanılması mümkün bulunmaktadır.

Ancak, söz konusu nev'i değişikliği nedeniyle, adi komandit şirket adına tasdik ettirilen defterlerin anonim şirket tarafından kullanılması mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, 381 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği 4.15. bölümüne göre birleşme halinde, münfesi h kurum veya kurumlara ait bildirim formları bu kurumların fesih oldukları tarihteki kanuni temsilcileri tarafından verilir. Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılan devirlerde ise, münfesi h kurumun o dönemdeki faaliyetlerine ilişkin bildirim formları, münfesi h kurumun unvanı ve vergi kimlik numarası yazılmak suretiyle devir alan kurum tarafından verilecektir.

Aynı Tebliđin 4.1. bölümünde "İşini bırakan (terk eden) mükellefler bildirim formlarını işin bırakıldığı tarihi izleyen ayın son günü akşamına kadar vermek zorundadırlar. Bu bildirimler; kullanıcı kodu, parola ve şifre almış mükelleflerce veya 3568 sayılı Kanuna istinaden yetki almış meslek mensuplarınca verilecektir. Bildirim formlarının verileceği vergi dairesi, mükelleflerin en son bağlı bulundukları vergi dairesidir." açıklamasına yer verilmiştir.

Buna göre, söz konusu nev'i değişikliği durumunda devralınan kurumun devrin gerçekleştiği döneme ilişkin bildirimleri bunlar adına, devir alan kurumun şifresi veya 3568 sayılı Kanuna istinaden yetki almış meslek mensupları tarafından verilebilecektir. Ancak, devir alan şirketin devralınan kuruma ait Ba-Bs bildirim formlarını verebilmesi için Başkanlığımıza dilekçe ile başvurarak yetki alması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Vergi Dairesi Başkanı a.

Grup Müdürü V.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için

gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026